

ЗАКОН ЗА ДРЖАВНА ПАЗАРНА ИНСПЕКЦИЈА

Пречистен текст¹

Член 1

Со овој закон се уредуваат надлежноста, овластувањата и организацијата на Државниот пазарен инспекторат (во натамошниот текст: Инспекторат).

Член 2

Работите од надлежност на Инспекторатот ги вршат Државни пазарни инспектори (во натамошниот текст: инспектори)

Инспекторите вршат непосреден надзор над применувањето на законите, прописите и друга општи акти од страна на трговските друштва и другите правни и физички лица кои вршат дејност и граѓани (во натамошниот текст: правни и физички лица), кои се однесуваат на:

- прометот на стоки и услуги;
- цените на производите и услугите во производството и прометот;
- квалитетот на производите и услугите во производството и прометот утврдени со стандарди и прописи;
- контрола на употребата на мерните единици и мерила во прометот на стоки и вршењето на услуги;
- прометот на предметите од скапоцени метали;
- заштитата на стоковните и услужните жигови, знаци и кодови;
- знаците на квалитетот и ознаките на потеклото на производите;
- вршење на промет на стоки и услуги со странство и надворешно-трговското работење;
- заштитата на потрошувачите;
- вршењето на угостителската и туристичката дејност;
- вршењето на занаетчиската дејност и
- други работи определени со закон.

Член 3

Инспекторатот изготвува анализи, информации и извештаи за состојбите во областите во кои е овластен да врши надзор, кои периодично се објавуваат.

Член 4

Инспекторатот презема мерки и се грижи за стручното оспособување и усовршување на инспекторите.

---

¹ според „Сл. весник на Р Македонија“ бр. 35/97, 23/99, 07/02 и 20/02

Член 5

Овој член се брише: "Сл. весник на Р М" бр. 07/02

Член 6

Овој член се брише: "Сл. весник на Р М" бр. 07/02

Член 7

При вршењето на надзорот, пазарните инспектори мора да имаат легитимација, која ја издава министерот за економија, со која се утврдува нивното службено својство и се должни да ја покажат на барање на странката.

Министерот за економија донесува поблиски прописи за образецот и формата и содржината на легитимацијата, како и за начинот на издавање и одземање на легитимацијата.

Член 8

Во вршењето на инспекцискиот надзор, инспекторот во рамките на својата надлежност, утврдена во овој и други закони е самостоен во вршењето на работите и е овластен да ја прегледува стоката, просториите, просторите и другите објекти, уредите, деловните книги, договорите, исправите и другите документи што овозможуваат увид во работењето на правните и физичките лица во поглед на придржувањето на прописите.

При вршењето на инспекцискиот надзор, инспекторот може да земе изјава од одговорни лица во правното лице, физичкото лице и од сведоци, да земе мостри, да изврши попис на затекнатите стоки во продавницата или магацинот, да користи услуги од стручни организации и лица, а по потреба да побара асистенција од надлежен државен орган.

Правните и физичките лица чие работење подлежи на надзор од пазарната инспекција се должни да му обезбедат на инспекторот непречено вршење на работите на надзорот, и на негово барање да му ја достават потребната документација.

За извршениот надзор инспекторот е должен да состави записник.

Член 8-а

Инспекторот е одговорен ако пропушти да изврши обврски или да преземе мерки, кои по Законот бил должен да ги изврши, односно преземе во постапката на надзорот.

Инспекторот не смее да врши надзор кај работодавецот каде што тој или член на неговото потесно семејство е сопственик или сосопственик, член на Управен одбор, директор или каде што тој или член на неговото потесно семејство имаат материјален или друг интерес.

Член 8-б

Во вршењето на работите на инспекцискиот надзор, инспекторот е овластен, во секое време на денот и ноќта, да влезе во просториите, просторите и другите објекти на правните и физичките лица, доколку во истите се врши дејност, без претходно најавување и без оглед на работното време на работодавецот.

Член 8-в

Инспекторот може привремено да ја одземе документацијата на работодавецот која е потребна за обезбедување на доказите и утврдување на фактичката состојба.

Одземената документација од ставот 1 на овој член може да се задржи најмногу осум дена.

При одземањето на документацијата, инспекторот ќе му издаде потврда на работодавецот, во која е назначена одземената документација и рокот на нејзиното враќање.

Член 9

Инспекторот е должен да ги земе во постапка пријавите од правните и физички лица и граѓаните и нивните здруженија за повреди на прописите од надлежноста на пазарната инспекција.

Инспекторот е должен да ги извести подносителите на пријавите од став 1 на овој член за утврдената состојба и преземените мерки.

Член 10

Ако при вршењето на надзорот инспекторот утврди дека прописот не е применет или е неправилно применет од страна на правни и физички лица, должен е да донесе решение со кое ќе изрече управна мерка предвидена со закон или друг пропис.

Член 11

Ако во текот на надзорот инспекторот констатира дека правното или физичкото лице пушта во промет стоки без документи од добавувачот тие стоки привремено ќе ги одземе.

Член 12

Против решението со кое се определува управна мерка, што врз основа на овој закон или друг пропис ќе го донесе инспекторот, може да се изјави жалба до второстепениот орган определен со закон во рок од осум дена од денот на приемот на решението.

Жалбата не го одлага извршувањето на решението, ако тоа го бара итноста на изречената управна мерка, што мора да биде посебно образложено.

Присилното извршување на извршното решение на инспекторот, кое се однесува на непарични обврски, го врши овластено лице - пазарен извршител, согласно со одредбите од Законот за општата управна постапка.

Пазарниот извршител има службена легитимација, чија форма и содржина ја пропишува министерот за економија.

Член 12-а

Кога инспекторот со решение ќе го забрани вршењето на дејноста, ќе изврши запечатување на просторијата во која се врши дејноста.

Запечатувањето од ставот 1 на овој член се означува со жиг на пазарната инспекција.

Содржината и формата на жигот од ставот 2 на овој член го пропишува министерот за економија.

Член 13

Ако инспекторот утврди дека постои основа за преземање на управни и други мерки за чие преземање е надлежен друг орган, должен е без одлагање да го извести тој орган.

Член 14

Ако инспекторот смета дека со повредата на прописот е сторено кривично дело или прекршок, должен е без одлагање да поднесе барање за покренување на прекршочна постапка, односно пријава за покренување на постапка заради сторено кривично дело.

Ако инспекторот утврди дека со сторениот прекршок или кривично дело е остварена незаконска противправна имотна добивка должен е во пријавата за покренување на постапка заради кривично дело, односно барањето за покренување на прекршочна постапка да ја наведе висината на таа добивка и да бара да се одземе од сторителот.

Член 15

Кога со пропис е предвидена можност за одземање на производи и предмети со кои е сторено кривично дело или прекршок, инспекторот може привремено да ги одземе производите односно предметите, за што е должен да издаде потврда со точен опис и количина на одземените производи и предмети.

Во пријавата за покренување на постапка за сторено кривично дело, односно барањето за покренување на прекршочна постапка инспекторот е должен да ја наведе и преземената мерка во смисла на став 1 од овој член.

Член 16

Министерството за економија може одземените производи од непознати лица да ги продаде или отстапи без надоместок на Црвениот крст на Република Македонија и на друга хуманитарна организација како и на државни органи и организации.

Условите и начинот за отстапувања и продажба на производите од став 1 на овој член ги пропишува министерот за економија.

Средствата добиени од продажбата на производите од став 1 на овој член се приход на Буџетот на Република Македонија.

Член 17

Производите што се подложни на брзо расипување инспекторатот ќе ги продаде и по покривањето на трошоците на продажбата ќе ги уплати на сметка на Буџетот на Република Македонија.

Член 18

Ако во текот на надзорот било потребно да се извршат испитувања (анализи или некои други вештачења), трошоците на испитувањата ги

плаќа странката непосредно на стручната организација која го извршила испитувањето.

Член 19

Кога е тоа предвидено со закон, пазарниот инспектор може да наплати парична казна на самото место (мандатна казна).

Член 20

Пазарниот инспектор е должен да ги чува како службена тајна податоците до кои ќе дојде при вршењето на надзорот или што ќе му ги достават правните и физичките лица во смисла на одредбата од член 8 на овој закон.

Пазарниот инспектор не смее во јавноста да дава изјави со кои може да се наруши угледот на правното или физичкото лице, за мерките што ги презел, односно постапките што ги покренал во вршењето на работите од своја надлежност, до нивната правосилност, освен ако Инспекторатот оцени дека е потребно изјавата да се даде за да се заштити животот или здравјето, односно имотот на граѓаните.

Член 21

Во вршењето на надзорот пазарните инспектори ги применуваат одредбите на Законот за општата управна постапка, ако со закон не е поинаку определено.

Член 22

Ако пазарниот инспектор не поднесе барање, односно пријава за покренување на постапка во смисла на член 14 од овој закон ќе се смета дека сторил потешка повреда на службената должност.

Член 23

Со парична казна од 30.000 до 100.000 денари ќе се казни за прекршок правно лице ако:

- го попречува пазарниот инспектор во вршењето на надзорот и не му ја достави потребната документација за вршењето на тој надзор (член 8 став 3) и

- не постапи по извршното решение на инспекторот (член 10).

За прекршокот од став 1 на овој член, покрај паричната казна ќе се изрече и мерка на безбедност забрана на вршење на дејност во траење од шест месеци до една година.

Со парична казна од 3.000 до 10.000 денари ќе се казни за прекршок од став 1 на овој член и одговорното лице во правното лице, а може да му се изрече и мерка на безбедност забрана на вршење на должност во траење од три месеци до една година.

Член 24

Со парична казна од 3.000 до 10.000 денари ќе се казни за прекршок физичко лице ако стори некое од дејствијата од член 23 на овој закон.

За прекршокот од став 1 на овој член, покрај паричната казна може да се изрече и мерка на безбедност, забрана на вршење на дејност во траење од три месеци до една година.

Член 25

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за пазарната инспекција („Службен весник на СРМ“ број 40/73, 6/79, 34/84, 7/86, 23/90 и „Службен весник на Р М“ број 13/94) и Законот за сојузната пазарна инспекција („Службен лист на СФРЈ“ број 24/74, 23/80, 22/87, 71/87 и 35/91).

Член 26

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.